

Termit tutuiksi

Kansallispuistot

Kansallispuistot ovat valtion maille perustettuja laajoja luonnonsuojelu- ja retkeilyalueita, joilla on arvoa mm. luonnonnähtävyyksinä. Kansallispuistoissa esitellään erityisesti Suomen luonnon arvokohteita. Laajoina ja yhtenäisinä alueina ne myös säilyttävät luonnon monimuotoisuutta hajanaisia kohteita paremmin.

Natura 2000 -verkoston alueet

Natura 2000 -verkosto perustuu EU:n luonto- ja lintudirektiiveihin. Verkoston tavoitteena on vaalia luonnon monimuotoisuutta koko EU:n alueella. Natura-rajaus on usein päällekkäinen muiden suojelualuearajausten kanssa. Esimerkiksi Nuuksion kansallispuisto kuuluu myös Natura 2000 -alueisiin.

Valtakunnalliset luonnonsuojeluohjelmat

Luonnonsuojeluohjelmia laaditaan valtakunnallisesti merkittävien luonnonarvojen turvaamiseksi. Espoossa sijaitsee mm. valtakunnallisen lintuvesiensuojeluohjelman, lehtojensuojeluohjelman, vanhojen metsien suojeluohjelman ja soidensuojeluohjelman alueita. Kaikkia suojeluohjelmiin kuuluvia alueita ei ole vielä suojeltu luonnonsuojelulain nojalla.

Luonnonsuojelualueet

Luonnonsuojelualueina suojellaan alueita, joiden säilyttäminen on tarpeen luonnon monimuotoisuuden tai kauneuden vaalimiseksi. Luonnonsuojelualueita voidaan perustaa niin valtion, kunnan kuin yksityisomistuksessaakin olevalle maalle.

Suojellut luontotyypit

Luonnonsuojelulain nojalla suojellut luontotyypit ovat pienialaisia kohteita, joilla suojellaan tiettyjä arvokkaita pidettyjä luonnon ominaispiirteitä. Espoossa luontotyypeinä on suojeltu eniten jalopuumetsiköitä ja pähkinäpensaslehtoja.

Luonnonmuistomerkit

Luonnonmuistomerkki on harvinainen tai erikoinen luontokohde, kuten puu, puuryhmä tai siirtolohkare. Kunta rauhoittaa luonnonmuistomerkkin maanomistajan aloitteesta.

Perinneympäristöt

Perinneympäristöt ovat syntyneet perinteisen karjatalouden ja siihen kuuluvan laidunnuksen ja niiton seurauksena. Niiden kasvilajiston ja ulkonäön säilyttäminen vaatii yleensä säännöllistä hoitoa, kuten laidunnusta tai niittoa. Espoon perinneympäristöistä suurin osa on tuoreita niittyjä, jotka ovat olleet perinteisen karjatalouden heinämaita. Lisäksi Espoossa on säilynyt ketoja eli kuivia niittyjä sekä hakamaita, jotka ovat metsäisiä laidunalueita, joilla niitty laikut ja puuryhmät vuorottelevat.

Arvokkaat kallioalueet

Suomen ympäristökeskus on inventoinut Uudenmaan luonnonsuojelullisesti arvokkaita kallioalueita, joilla on yleensä myös maisemallista arvoa. Niitä ei ole suojeltu, mutta tieto arvokkaiden kallioalueiden sijainnista auttaa ohjaamaan kallioperää muuttavaa toimintaa muualle.

Arvokkaat geologiset kohteet

Espoon ympäristökeskus on inventoinut Espoon arvokkaita geologisia kohteita. Kohteet on inventoinnissa luokiteltu muodostelmaryhmiin, joita ovat mm. kivilajit, kalliomäet ja hidenkirnut. Osa kohteista on suojeltu luonnonsuojelulain nojalla.

Arvokkaat luontokohteet

Espoon ympäristökeskus kerää seurantatietoa Espoon arvokkaista luontokohteista. Alueet on luokiteltu valtakunnallisesti, maakunnallisesti tai paikallisesti arvokkaisiin kohteisiin. Muilla säilyttämissen arvoilla luontokohteilla voi olla arvoa esimerkiksi retkeily- tai opetuskäytössä. Osa alueista on suojeltu luonnonsuojelulain nojalla tai kuuluu Natura 2000 -verkostoon.

Arvokkaat virtavedet

Virtavedet ovat liikkeessä olevia luonnonvesiä, kuten jokia, joilla on omaleimainen eliöstönsä. Niiden erityispiirteitä ovat kosket ja muut virtapaikat. Virtavesiä ovat myös niin sanotut pienvedet eli purot ja norot. Virtavedet ovat Suomessa yksi uhanalaisimmista luontotyypeistä. Espoon vaihtelevassa maastossa on runsas virtavesien verkosto.